

Na podlagi petega odstavka 9. člena, drugega odstavka 18. člena in drugega odstavka 20. člena Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05, 90/12 – ZdZPVHVVR, 23/13 – ZZZiv-C, 40/14 – ZIN-B in 22/18) ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdaja

Pravilnik o ukrepih za ugotavljanje, zatiranje, obveščanje in preprečevanje hude gnilobe čebelje zalege (Pestis apium)

1. člen (vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa ukrepe za ugotavljanje, zatiranje, obveščanje in preprečevanje hude gnilobe čebelje zalege – Pestis apium (v nadaljnjem besedilu: bolezen).

2. člen (pomen izrazov)

Za potrebe tega pravilnika se uporabljajo izrazi iz Pravilnika o označevanju čebelnjakov in stojišč (Uradni list RS, št. 117/08, 55/13 in 92/15) in Uredba (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 1) in izrazi, ki imajo naslednji pomen:

- **pretresanje čebel** je pretresanje čebel iz panja v lesene zabojčke, ki se jih shrani za 24 do 72 ur v hladen prostor. Sledi naselitev v nove ali v razkužene panje na nove satnice;
- **zapora čebelnjaka oziroma območja** je prepoved premika čebeljih družin, čebel in matic, satja, čebelarkega pribora in orodja iz čebelnjaka ali v čebelnjak oziroma z območja ali na območje;
- **status čebelnjaka v prometu** pridobi čebelnjak, če izpolnjuje pogoje iz 8. člena tega pravilnika.

3. člen (klinični znaki in prijava suma)

(1) Na bolezen se posumi, če so prisotni eden ali več kliničnih znakov navedenih v Prilogi 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Nacionalni veterinarski inštitut (v nadaljnjem besedilu: NVI) je v primeru suma bolezni dolžan brez odlašanja klinično potrditi ali ovreči sum.

(3) Vsak čebelar mora ob sumu na bolezen takoj obvestiti pristojnega veterinarja NVI (v nadaljnjem besedilu: veterinar NVI). Do prihoda veterinarja NVI se mora čebelar ravnati po njegovih navodilih, da prepreči nadaljnje širjenje okužbe.

4. člen (ukrepi ob sumu)

- (1) NVI mora ob sumu bolezni:
1. opraviti klinični pregled vseh čebeljih družin v sumljivem čebelnjaku,
 2. poslati dele sumljivega satja ali klinično spremenjeno zalego ali drug ustrezen material v laboratorijsko preiskavo za določitev povzročitelja bolezni,
 3. s pisnim navodilom, ki je za imetnika obvezno, v dnevnik veterinarskih posegov:
 - a) odrediti ukrepe za preprečitev širjenja bolezni,
 - b) odrediti zaporo sumljivega čebelnjaka,

- c) odrediti zagotavljanje in vzdrževanje primernih higienskih razmer v čebelnjaku.

(2) Ukrepi iz tega člena ostanejo v veljavi do izdaje odločbe uradnega veterinarja oziroma dokler se sum bolezni uradno ne izključi.

5. člen (uradna potrditev bolezni)

Šteje se, da je bolezen uradno potrjena, ko so ugotovljeni njeni klinični znaki in so izvidi laboratorijskih preiskav iz prvega odstavka prejšnjega člena pozitivni, v nasprotnem primeru se šteje, da je bolezen uradno izključena.

6. člen (ukrepi)

(1) Ko je bolezen uradno potrjena, mora uradni veterinar, poleg ukrepov iz 4. člena tega pravilnika, odrediti:

1. klinični pregled vseh čebeljih družin v čebelnjaki okoli okuženega čebelnjaka v polmeru treh kilometrov oziroma v preletni razdalji, glede na konfiguracijo zemljišča,
2. prepoved premika čebeljih družin, čebel in matic s spremljevalkami iz čebelnjakov, postavljenih v polmeru treh kilometrov oziroma preletne razdalje okrog žarišča, glede na konfiguracijo zemljišča.

(2) Čebelar, katerega čebelnjak se nahaja v polmeru treh kilometrov okrog okuženega čebelnjaka oziroma v preletni razdalji, glede na konfiguracijo zemljišča, veterinarju NVI, v roku 48 ur od poziva, zagotovi pregled čebeljih družin in sodeluje pri pregledu.

(3) V čebelnjaku s potrjeno boleznijo mora uradni veterinar odrediti:

1. glede na ugotovitve kliničnega pregleda in na predlog veterinarja NVI:
 - a) neškodljivo uničenje obolelih čebeljih družin v čebeljih panjih s čebelami, satja z zalego, iztočenega in ostalega satja oziroma
 - b) pretresanje čebeljih družin in uničenje satja z zalego, iztočenega in ostalega satja,
2. neškodljivo uničenje vseh dotrajanih panjev z obolelimi čebeljimi družinami, skupaj s čebelami, zaleženim satjem, iztočenim in ostalim satjem,
3. prepoved reje brezmatičnih čebeljih družin,
4. preprečevanje rojenja in ropanja čebel v okuženem čebelnjaku,
5. dezinfekcijo panjev, pribora, čebelnjaka in okolice z ustreznimi dezinfekcijskimi sredstvi ali z obžiganjem,
6. prepoved pokladanja medu iz okuženega čebelnjaka čebelarjem,
7. obvezen kontrolni klinični pregled čebel v čebelnjaku, ki ga opravi NVI najmanj 30 dni po izvedbi vseh predpisanih ukrepov in končni dezinfekciji,
8. druge ukrepe za sanacijo okuženega čebelnjaka,
9. vsi ukrepi iz tretjega odstavka tega člena morajo biti opravljeni v roku 7 dni od prejete odločbe.

(4) Ukrepi iz druge točke prvega odstavka tega člena morajo ostati v veljavi najmanj do pridobitve negativnih rezultatov kontrolnega kliničnega pregleda iz 7. točke prejšnjega odstavka in negativnih rezultatov kliničnih pregledov iz prve točke prvega odstavka tega člena.

(5) Tri zaporedna leta, po sanaciji žarišča bolezni, mora čebelar enkrat letno oddati drobir iz vseh naseljenih panjev v laboratorijsko preiskavo na prisotnost spor povzročitelja bolezni.

Vsi rezultati morajo biti negativni na povzročitelja bolezni. Vzorce drobirja odvzame veterinar NVI.

7. člen (obveščanje)

(1) NVI mora o ugotovljeni bolezni obvestiti območni urad Uprave Republike Slovenije za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: OU UVHVVR).

(2) Uradni veterinar mora na krajevno običajen način obvestiti lokalno skupnost in čebelarstvo o pojavu bolezni in odrejenih ukrepih, o prepovedi premikov in prenehanju veljave ukrepov.

8. člen (status čebelnjaka v prometu)

(1) Za pridobitev statusa čebelnjaka v prometu mora čebelar enkrat letno v začetku leta (spomladi) oddati drobir iz vseh naseljenih panjev, ki so namenjeni za promet, v laboratorijsko preiskavo na prisotnost spor povzročitelja bolezni.

(2) Vzorce drobirja odvzame veterinar NVI na način, določen v Prilogi 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

(3) V čebelnjaku s pozitivnim rezultatom laboratorijske preiskave drobirja na spore povzročitelja bolezni se odredi obvezen klinični pregled vseh družin. V primeru negativnega rezultata kliničnega pregleda se čebelarju izdajo pisna navodila za preprečevanje bolezni, klinični pregled pa se ponavlja 2-krat letno do pridobljenega negativnega rezultata laboratorijske preiskave drobirja na spore povzročitelja bolezni.

9. člen (preventivni ukrepi)

(1) Zaradi preprečevanja pojava in širjenja bolezni je premik čebeljih družin na pašo ali na drugo lokacijo dovoljen le v primeru, da imetnik čebel s pisno in podpisano izjavo potrdi, da čebele ne kažejo znakov bolezni iz Priloge 1. Obrazec z izjavo je dostopen na spletni strani NVI. NVI na izjavi potrdi, da:

- čebelje družine izvirajo iz čebelnjaka v središču območja s polmerom treh kilometrov, na katerem najmanj 30 dni ne veljajo prepovedi iz drugega odstavka 6. člena tega pravilnika in na območju tudi ni postavljen sum bolezni.

(2) Veljavnost potrdila NVI na izjavi iz prejšnjega odstavka je 7 dni. Če se pojavijo nova dejstva, ki vplivajo na veljavnost potrdila NVI, lahko NVI potrdilo prekliče še pred potekom roka njegove veljavnosti.

(3) Izjavo iz prejšnjega odstavka mora čebelar sestaviti pred vsakim premikom čebel in jo namestiti na vidnem mestu na stojišču v skladu z določbami pravilnika, ki ureja kataster čebelje paše, čebelarški pašni red, promet s čebelami in program napovedi medenja.

10. člen (stroški)

Stroški diagnostičnih preiskav iz prve in druge točke prvega odstavka 4. člena in prve točke prvega odstavka 6. člena tega pravilnika se krijejo iz proračuna Republike Slovenije, vsi ostali stroški bremenijo imetnika čebel.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

11. člen
(prenehanje veljavnosti in podaljšanje uporabe)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o ukrepih za ugotavljanje, zatiranje, obveščanje in preprečevanje hude gnilobe čebelje zalege (Pestis apium) (Uradni list RS, št. 119/06 in 38/07).

12. člen
(uveljavitev)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-126/2019

Ljubljana, dne 10. junija 2019

EVA 2019-2330-0066

dr. Aleksandra Pivec
ministrica za kmetijstvo,
gozdarstvo in prehrano

Priloga 1:

Klinični znaki

Bolezen	Klinični znaki
Huda gniloba čebelje zalege	- spremembe na pokriti čebelji zalegi, ki je presledkasta; - celični pokrovcji so vlažnega izgleda, vleknjeni in imajo odprtine z neravnimi robovi; - odmrla čebelja zalega je spremenjene barve in konsistence, masa je vlecjiva 1-2 cm ali je izsušena na spodnji steni satne celice v obliki krastice.

Priloga 2:

Način vzorčenja za pridobitev statusa čebelnjaka v prometu:

Vzorke drobirja odvzame veterinar NVI po načinu združevanja v skupinske vzorce, kjer en skupinski vzorec predstavlja 20 posameznih vzorcev panjev. V čebelnjaku do 100 panjev se vzorči vse panje. Skupno to predstavlja 5 skupinskih vzorcev. V primeru vzorčenja čebelnjakov, ki imajo nad 100 panjev, se upošteva statistični vzorec iz statistične tabele vzorčenja.

Statistična tabela vzorčenja na prisotnost povzročitelja bolezni

Število panjev na čebelnjak	Število vzorcev - panjev	Skupinski vzorec
Do 20	vsi	1
21 do 40	vsi	2
41 do 60	vsi	3
61 do 80	vsi	4
81 do 100	vsi	5
101 do 150	100	5
151 do 200	120	6
201 do 250	140	7
251 do 300	160	8
301 do 350	180	9
351 do 400	200	10
401 do 500	220	11
501 do 600	240	12
601 do 800	260	13
801 do 1000	280	14
1001 do 1500	300	15
nad 1501	320	16